

lige Fattigvæsen som saadant; den Hjælp, han fik, regnedes ikke som offentlig Fattighjælp. Jeg siger, det var to gyldne Paragrafer, i hvilke der var gode Spirer nedlagte; Feilen var kun, efter min, som ogsaa efter de øvrige Udvalgsmedlemmers Mening, den, at det offentlige og det fri Fattigvæsen vare sammenblandede i samme Lov; thi derom var hele Udvalget enigt, at disse to Ting burde adskilles. Altsaa det Princip, vi have foresøgt at nedlægge i dette Lovforslag, er ikke nyt, men her er det kun midlertidigt; thi jeg skal erkjende, at, saa snart disse Virksomheder, som jeg i Dag har tilladt mig at betegne som Foreningsvirksomheder, ere organiserede, bliver dette Lovforslag i det Hele overskjødigt. At man ikke den Gang fjød Minister Lobiesens Tanke til Side i Udvalget, foreligger der Vidnesbyrd om (Inger-ørslev: Saa?). Ja netop. Jeg skal henvise til det Lovforslag, som jeg selv, i Forening med, jeg tror 8 andre Medlemmer, indbragte om Understøttelseskasser; det indeholdt netop den samme Tanke videre udført. Jeg skal desuden henvise til det af de ærede Medlemmer for Marhus Amts 2den Valgkreds (Ingerørslev) og Viborg Amts 5te Valgkreds (Thorup) indbragte Lovforslag. Det indeholdt saa gode Momenter, at jeg egentlig ikke tvivler om, at derved f. Ex. det Lovforslag, vi her have indbragt, med en mulig Rettelse et eller andet Sted — det skal ikke være for mig det Afgjørende — kan afføde noget Egnende, vil jeg anse allerede det for et Fremskridt. De nævnte ærede Medlemmers Lovforslag hed: „Forslag til Lov om Hjælpekasser til Understøttelse for Ervægende, der ikke nyde Fattigunderstøttelse“ og disse Kassers Indtægter skulde foruden dem, der allerede tilflyde det fri Fattigvæsen fra Fattigkassen, være alle de Afgifter, som flyde i Kommunekassen i Genhold til Næringsloven af 29de December 1857 §§ 62 og 72, hvilket er Brændevinsafgiften og de Afgifter, der svares, naar der holdes Dands, Komedie og anden Lystighed, hvortil der udfordres Bevilling. Det var allerede ikke ubetydeligt. Desuden indeholdt det samme Forslag en Bemyndigelse for Kommunen til at yde 25 Ore pr. Individ af Kommunens Indboanere til samme Kasse, hvilket Tilfud med Amtsråadets Samtykke kunde forhøjes til 50 Ore. Jeg indrømmer, at der var brugbart Stof i dette Lovforslag. Jeg veed nu vel, at denne Tanke om Statsunderstøttelse finder bestemt Modstand hos den ærede Minister, og derfor Lovforslaget — jeg siger det ganske aabent for mit eget Bedkommende, thi jeg har ikke havt Leilighed til at tale med mine Medforslagsstillere derom — omdannes i den Retning, at der bliver givet Bemyndigelse til af Kommunekassen at udrede en Afgift til den fri Fattigkasse, og dennes Bestyrelse f. Ex. bliver noget udvidet — thi det er rimeligt — vil jeg betragte ogsaa det som et stort Fremskridt. Man vil altsaa se,

at det er mig ikke om Formen at gjøre, men kun om, at vi kunne naae til den Forvisning, at ingen Stræbning Mand eller Kvinde behøver at ty til Fattigvæsenet. Det er det store Maal, man skal sætte sig, at de Værdige og de Uværdige skille sig selv ad. Stødet til den Tanke om Statsunderstøttelse, der ligger i vort Forslag, er dog maasse netop blevet givet ved en Forhandling, der har fundet Sted i nationaløkonomisk Forening, hvor Professor Falbe-Hansen, saaledes som de Herrer, der have gennemlæst Forhandlingerne, ville vide, netop har ment, at Brændevinsafgiften var den Del af de indirekte Afgifter, der væsentlig betales for meget af den fattige Befolkning og derfor burde henlægges til en Fond særlig til Hjælp for Arbejderbefolkningen. Da dette imidlertid vilde sige det Samme som en aarlig Sum af 3—4 Millioner Kroner, have vi ment, at det vilde være en for stor Fordring, og at det ikke kunde nytte at komme med Forslag om en saadan Fonds Oprettelse, hvorfor vi da ogsaa have indskrænket os til at gaa den Vej, her er antydet. § 1 i vort Forslag bestemmer, at der skal ydes af Statskassen til de Fattiges Kasser i hver Kommune 25 Ore for hver Indbygger efter sidste Folketælling, hvilket vel betyder ca. 450,000 Kr. aarlig, som da i rigt Maal ogsaa ville komme baade Kjøbenhavn og Kjøbstæderne tilgode. Det var jo nemlig en Indvending, man gjorde, — jeg tror med Urette — mod det Forslag, vi fremsatte iforgaars, at det ikke vilde komme Kjøbenhavn og Kjøbstæderne til Nytte; men her vil man i alt Fald ikke kunne fremsætte denne Indvending. Forslagsstillerne have ikke været blinde for, at man muligvis kunde indvende med Ret, at, naar Statskassen giver et saadant Bidrag, vil man derved kvæle Frivilligheden, og for da at ansproge denne, have vi i § 2 indsat en Bestemmelse, hvorefter der af Statskassen aarlig skal kunne ydes til de Fattiges Kasser eller Understøttelsesforeninger et saa stort Beløb som disse i det foregaaende Finantsaar have modtaget som frivillige Bidrag i private Gaver. At de Fattiges Kasser eller Foreninger for at faae dette Tilfud maa undertaste sig en større Kontrol, er indlysende, og § 3 bestemmer derfor ogsaa, at de skulle indsende deres Regnskaber til Revision af Amtsråadene, samtibig med, at § 6 i Loven af 8de Marts 1856 ophaves. Ærede Medlemmer ville saaledes have hørt, at Hovedpunktet er ikke for mig Statsunderstøttelse eller Skatteunderstøttelse, og de ville have hørt, at jeg har betonet, hvorfor vi have valgt Statsunderstøttelsen. Jeg tror selvsjælgelig, at denne er forsvarelig i og for sig, og det har Statistikeren Falbe-Hansen ogsaa ment, medens han har foreslaet at gaa langt videre end vi, og der er naturligvis mange Andre, som have samme Opfattelse som vi; men skal denne Tanke finde absolut Modsigelse, saa at den ikke er til at gennemføre, siger jeg: saa kan jeg